

ประเทศไทย: ทนายความสองท่านถูกคุกคามทางกฎหมายจากการว่าความให้นักวิจัยทางด้านสิทธิมนุษยชน

วันนี้ คณะกรรมการนักนิติศาสตร์สากล (ไอซีเจ) ได้ประณามการดำเนินคดีทางแพ่งเพื่อคุกคามนายนคร ชมพูชาติ และนายศิรา โอสถธรรม ทนายความผู้ซึ่งว่าความให้แก่นายอานดี ฮอลล์ นักวิจัยด้านแรงงาน

ไอซีเจได้เรียกร้องให้ประเทศไทยดำเนินมาตรการเพื่อปกป้องทนายความเพื่อให้ทนายความสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มที่โดยปราศจากการข่มขู่ คุกคาม หรือการแทรกแซงที่ไม่เหมาะสม

ในวันที่ 12 พฤศจิกายน 2562 ศาลแพ่งได้นัดสืบพยานนัดแรกในคดีละเมิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ระหว่างบริษัท เนเซอร์ล ฟรุต จำกัด ('บริษัท') กับทนายความทั้งสอง ทั้งนี้ ทนายทั้งสองท่านนั้นได้ว่าความให้กับนายอานดี ฮอลล์ทั้งในคดีอาญาและคดีแพ่งหลายคดี ซึ่งมีมูลมาจากการเรียกร้องค่าเสียหายกรณีที่ยังไม่มีการจ่ายของนายอานดี ฮอลล์ถึงการละเมิดสิทธิแรงงานโดยบริษัท โดยในการฟ้องคดีนี้ บริษัทได้เรียกค่าเสียหายเป็นเงินจำนวน 50 ล้านบาท (ประมาณ 1.65 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) สำหรับความเสียหายทางธุรกิจอันสืบเนื่องมาจากการฟ้องคดี

“การกระทำทางกฎหมายดังกล่าวถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการคุกคามโดยบริษัทต่อนายอานดี ฮอลล์” นายเฟรเดอริก รอร์สกี ผู้อำนวยการภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก คณะกรรมการนักนิติศาสตร์สากล กล่าว “หลักการพื้นฐานที่สำคัญของหลักนิติธรรม (rule of law) กำหนดไว้ชัดเจนว่าทนายความจะต้องไม่ถูกเหมารวมว่าเป็นอย่างเดียวกับลูกความของตนหรือร่วมด้วยกับลูกความของตน ในการเข้าไปทำหน้าที่เป็นทนายความ”

ในคำร้อง บริษัทได้กล่าวอ้างว่านายอานดี ฮอลล์และทนายความได้ “ใช้สิทธิเกินส่วน” “ก่อให้เกิดความเสียหายต่อชื่อเสียงของบริษัท” และ “ก่อให้เกิดความเสียหายด้านการทำมาหาได้ของบริษัท” โดยเหตุของความเสียหายเกิดขึ้นในปีพ.ศ. 2560 เมื่อมีการฟ้องร้องบริษัท ทนายความบริษัท รวมถึงอัยการในข้อหา “แจ้งข้อความเท็จ” และ “ฟ้องเท็จ” แต่คดีดังกล่าวได้ถูกศาลฎีกายกฟ้องเนื่องจากศาลเห็นว่าบริษัทได้ใช้สิทธิโดยสุจริต

“นี่ไม่ใช่ครั้งแรกในประเทศไทยที่ทนายความจำต้องเผชิญกับการข่มขู่และการถูกดำเนินคดีแพ่งหรืออาญาจากการว่าความให้ลูกความของตน” นายรอร์สกี กล่าว “เช่นเดียวกันกับกรณี [การดำเนินคดีอาญาต่อนางสาวศิริกาญจน์ เจริญศิริ](#) จากการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะทนายความ การกระทำเช่นนี้สร้างบรรทัดฐานที่เป็นอันตรายซึ่งกระทบต่อความสามารถของทนายในการว่าความให้ลูกความได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ รัฐบาลจะต้อง

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

ดำเนินมาตรการที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพเพื่อประกันความปลอดภัยและความเป็นอิสระของทนายความ ทั้งในกฎหมายและในทางปฏิบัติ”

ความเป็นมา

คดีนี้ในตอนแรกนั้นมีนายอานดี ฮอลล์ เป็นจำเลยในคดีด้วย แต่ต่อมาโจทก์ได้ขอถอนฟ้องไปก่อนเนื่องจากนายอานดีไม่ได้อยู่ในประเทศไทย

บรรดาคดีทั้งทางแพ่งและทางอาญาที่บริษัทได้ดำเนินการฟ้องร้องดำเนินคดีต่อนายอานดี ฮอลล์ นั้นสืบเนื่องมาจากการจัดทำรายงานขององค์กรพัฒนาเอกชนของประเทศฟินแลนด์ชื่อว่า ฟินน์วอทช์ (Finnwatch) เรื่อง “สินค้าถูกมีราคาสูง”(Cheap Has a High Price) ซึ่งได้รับการตีพิมพ์เมื่อเดือนมกราคม พ.ศ. 2556 และอ้างว่ามีการละเมิดสิทธิของแรงงานเกิดขึ้นในบริษัทดังกล่าว

ประเทศไทยเป็นภาคีของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights - ICCPR) โดยมาตรา 14 ของกติการฯ ได้ให้การประกันสิทธิของลูกความของทนายความในการต่อสู้ในคดีอย่างมีประสิทธิภาพ

หลักการพื้นฐานขององค์การสหประชาชาติว่าด้วยบทบาทของทนายความ (UN Basic Principles on the Role of Lawyers) กำหนดให้ “รัฐบาลพึงดำเนินการให้เป็นที่มั่นใจได้ว่าทนายความจะสามารถทำหน้าที่ตามวิชาชีพได้ทั้งหมด โดยปราศจากการข่มขู่ การขัดขวาง การคุกคาม หรือการแทรกแซงที่ไม่เหมาะสม” และ “ทนายความจะไม่ถูกให้ร้าย หรือคุกคามโดยการฟ้องร้องดำเนินคดี หรือถูกลงโทษด้วยมาตรการทางบริหาร เศรษฐกิจ หรืออื่นๆ อันสืบเนื่องมาจากการที่ทนายความผู้นั้นได้ปฏิบัติหน้าที่โดยชอบตามมาตรฐานและจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพนักกฎหมายนั้น” นอกจากนี้ ทนายความจะต้องไม่ถูกเหมารวมว่าเป็นอย่างเดียวกับลูกความของตนหรือร่วมด้วยกับลูกความของตน ในการเข้าไปทำหน้าที่เป็นทนายความ

ติดต่อ

นายเฟรเดอริก รอร์สกี ผู้อำนวยการภูมิภาคเอเชีย ICJ โทร: +66 64 478 1121 อีเมลล์: frederick.rawski(a)icj.org

อ่านเพิ่มเติม

[Thailand: verdict in Andy Hall case underscores need for defamation to be decriminalized](#)

[Thailand: amicus in criminal defamation proceedings against human rights defender Andy Hall](#)